



Wol 03.04.2024
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE
zastępca przewodniczącego
m. Podchorąża Okręgu
prof. dr hab. Waleria Puchalska-Okulska

Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu



RPW/5255/2024 P
Data: 2024-03-27

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
BIURO RADY DYSCYPLINY
NAUKI MEDYCZNE

wpt.
dnia 27-03-2024

L. dz. RN-BM/

550

Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
CHAIR AND DEPARTMENT OF FAMILY MEDICINE
MEDICAL UNIVERSITY OF LUBLIN
Kierownik Dr hab. n. med. Ewa Rudnicka-Drożak

ul. Langiewicza 6A, 20-032 Lublin
tel./fax: (+ 48) 815247856
e-mail: med.rodz@umlub.pl

Lublin 2024-03-17

Recenzja rozprawy doktorskiej
lek. Wojciecha Malchrzaka

pt. „Wyszczepialność w zakresie szczepień zalecanych u dzieci urodzonych w latach 2015-2018 ze szczególnym uwzględnieniem szczepienia przeciw Streptococcus pneumoniae“

przygotowanej w Katedrze i Zakładzie Medycyny Rodzinnej
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
pod kierunkiem dr hab. n. med. Agnieszki Mastalerz- Migas prof. UMW

Przesłana do oceny rozprawa doktorska w oparciu o cykl publikacji przedstawia bardzo wartościowe wyniki badań o charakterze aplikacyjnym. Badania dotyczą aktualnej tematyki dotyczącej wyszczepialności w zakresie szczepień zalecanych u dzieci urodzonych w latach 2015-2018 ze szczególnym uwzględnieniem szczepienia przeciwko Streptococcus pneumoniae. Poruszony temat w rozprawie doktorskiej ma szczególne znaczenie ze względu na nieufność wobec szczepień i obserwowanej narastającej liczbie uchyleń od szczepień.

Ocena układu rozprawy doktorskiej i formalnej strony

Rozprawa doktorska lek. Wojciecha Malchrzaka została przygotowana jako cykl trzech prac, opublikowanych w latach 2020-2023, jednej przeglądowej i dwóch badawczych. Należy podkreślić, że wszystkie prace zostały opublikowane w renomowanych czasopismach z listy JCR o wysokich współczynnikach wpływu oraz dużej liczbie punktów MNiSW. Sumaryczna wartość punktów IF dla tych prac wyniosła 19,25 i 300 pkt. MNiSW.

Cykl publikacji stanowią następujące prace:

1. **Malchrzak, W.**; Mastalerz-Migas, A. Epidemiologic Benefits of Pneumococcal Vaccine Introduction into Preventive Vaccination Programs. *Advances in Experimental Medicine and Biology*. 2021;1324: Medical Research and Innovation:11–19. Doi:10.1007/5584_2020_589.

IF: 3.65; punkty MEiN: 20,00

2. **Malchrzak, W.**; Babicki, M.; Mastalerz-Migas, A. Vaccination against *Streptococcus Pneumoniae* in Children Born between 2015 and 2018 in Poland—How Has the Introduction of Free Compulsory Pneumococcal Vaccination Affected Its Uptake? *Vaccines* 2023, 11, 1654, doi:<https://doi.org/10.3390/vaccines11111654>.

IF: 7,80; punkty MEiN: 140,00

3. **Malchrzak, W.**; Babicki, M.; Pokorna-Kaławak, D.; Mastalerz-Migas, A. The Influence of Introducing Free Vaccination against *Streptococcus Pneumoniae* on the Uptake of Recommended Vaccination in Poland. *Vaccines* 2023, 11, 1838, doi:<https://doi.org/10.3390/vaccines11121838>.

IF: 7,80; punkty MEiN: 140,00

We wszystkich publikacjach składających się na cykl, będący podstawą rozprawy Doktorant jest pierwszym Autorem, a jego wkład – zgodnie z zamieszczonymi oświadczeniami obejmuje konceptualizację, opracowanie metody badań, zebranie danych i ich interpretację napisanie, redagowanie manuskryptu pracy, a także ostatecznej akceptacji publikacji. Świadczy to o bardzo dużym zaangażowaniu Doktoranta oraz jego umiejętnościach.

Układ rozprawy doktorskiej lek. Wojciecha Malchrzaka jest zgodny z normami przyjętymi dla tego typu opracowań, a na podkreślenie zasługuje duża syntezy, systematyczność i przejrzystość wynikająca z właściwie przyjętej koncepcji przygotowania rozprawy.

Recenzowana rozprawa doktorska składa się z 12 sekcji:

1. Wykaz publikacji stanowiących rozprawę doktorską
2. Wykaz stosowanych skrótów
3. Streszczenie w języku polskim
4. Streszczenie w języku angielskim
5. Wstęp
6. Założenia, cele pracy
7. Materiał i metoda pracy
8. Wyniki
9. Wnioski
10. Bibliografia
11. Cykl publikacji stanowiących rozprawę doktorską

12. Załączniki

Stanowiący 6 rozdział : „Założenia i cele pracy“ wymienia 4 cele

1. Porównanie wyszczepialności przeciwko pneumokokom przed i po wprowadzeniu obowiązku szczepień
2. Ocena wpływu bezpłatnego szczepienia na ukończenie rozpoczętych schematów szczepienia przeciwko pneumokokom
3. Analiza preferencji w zakresie wyboru szczepionki
4. Analiza wpływu wprowadzenia bezpłatnego szczepienia przeciwko pneumokokom na realizację szczepień zalecanych (odpłatnych dla pacjenta)

Dążąc do osiągnięcia postawionych celów Doktorant wykorzystuje następujące metody badawcze przeprowadzone zgodnie z zasadami Good Clinical Practice oraz Deklaracją Helsińską: analizę kart szczepień dzieci urodzonych w latach 2015-2028, które są przechowywane w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Doktorant uzyskał zgodę z sześciu przychodni, czterech z Wrocławia i z dwóch z okolicznych wsi.

Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z Deklaracją Helsińską, a także uzyskało pozytywną opinię Komisji Bioetycznej przy Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej, numer opinii: 1/PNDR/2023.

Stworzona baza danych zawierała dane dotyczące pacjenta: płeć i datę urodzenia (niezbędne do prowadzenia analiz) oraz inicjały pacjenta, które pozwalały na weryfikację bazy celem odnalezienia duplikatów. Inicjały pacjentów zostały usunięte po zakończeniu przenoszenia danych, pozwoliło to na uzyskanie pełnej anonimowości badania. W bazie znalazły się także informacje dotyczące szczepień przeciwko pneumokokom oraz szczepień zalecanych, łącznie z datą podania oraz nazwą zastosowanego preparatu. Badaniem objęto wszystkie karty szczepień dzieci urodzonych w latach 2015-2018 zadeklarowanych do danej przychodni, gromadząc łącznie 1595 unikalnych rekordów.

W pracy zastosowano następujące testy statystyczne:

- do porównania zmiennych jakościowych wykorzystano test Chi kwadrat,
- do analizy wykonywania szczepień zalecanych wykonano analizę regresji logistycznej jednoczynnikowej, gdzie zmienną zależną było rozpoczęcie szczepienia zalecanego, a zmienną niezależną był okres przed i po wprowadzeniu obowiązku szczepień przeciwko pneumokokom w Polsce

- następnie wykonano analizę regresji logistycznej wieloczynnikowej z dodatkowym uwzględnieniem wpływu wieku oraz miejsca zamieszkania dziecka. Istotność statystyczną przyjęto na poziomie $<0,05$.

Obliczenia przeprowadzono przy użyciu programu Statistica 13 firmy TIBCO Software Inc.

Wyniki badań uzyskane przez Doktoranta obejmują między innymi:

1. W pracy przeglądowej analizę piśmiennictwa dotyczącego szczepień przeciwko pneumokokom, rys historyczny, schematy, efektywność szczepień , a także perspektywy.
2. W pracach badawczych Doktorant ocenia wpływ wprowadzenia obowiązku szczepień na Pneumokoki na wybór schematu szczepienia , wybór preparatu, oraz innych szczepień zalecanych.

Reasumując recenzowana praca doktorska jest kompleksowym opracowaniem, pozwalającym na sformułowanie następujących wniosków:

1. Wprowadzenie obowiązku szczepień zwiększyło wyszczepialność przeciwko pneumokokom.
2. Wprowadzenie obowiązku szczepień nie zredukowało odsetka przerywanych schematów szczepienia przeciwko pneumokokom.
3. Gdy zarówno PCV10, jak i PCV13 były płatne, to rodzice częściej decydowali się na PCV13. Po wprowadzeniu obowiązku szczepień rodzice częściej wybierali bezpłatną PCV10.
4. Po wprowadzeniu obowiązku szczepień przeciwko pneumokokom rodzice dzieci chętniej decydowali się na szczepienia zalecane przeciwko innym chorobom, w szczególności przeciwko meningokokom grupy B.
5. Rodzice decydujący się na płatne szczepienia przeciwko pneumokokom istotnie statystycznie częściej wybierali inne szczepienia zalecane, w szczególności szczepionki wysokoskojarzone 5w1 i 6w1, przeciwko rotawirusom (wówczas jeszcze płatne), ospie wietrznej oraz meningokokom grupy C.

Recenzowana praca została napisana w sposób wskazujący na dużą wiedzę teoretyczną i praktyczną, dążenie do rozwiązywania problemów o charakterze aplikacyjnym oraz umiejętność interpretacji wyników, ich syntezy i przedstawienia oraz wnikliwą dyskusję.

Wniosek końcowy

W podsumowaniu stwierdzam, że przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska lek. Wojciecha Majchrzaka zatytułowana: „ Wyszczepialność w zakresie szczepień zalecanych u dzieci urodzonych w latach 2015-2018 ze szczególnym uwzględnieniem szczepienia przeciwko Streptococcus pneumoniae“ **spełnia warunki określone w art. Art.187 ust. 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668).**

W związku z powyższym przedstawiam Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie lek. Wojciecha Malchrzaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jednocześnie biorąc pod uwagę bardzo wysoki poziom recenzowanej rozprawy, wartość naukową przeprowadzonych badań oraz dorobek naukowy wnosząc do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o wyróżnienie rozprawy doktorskiej lek. Wojciecha Malchrzaka.



Dr hab. n. med.
Ewa Rudnicka-Drożak
medycyna ogólna
spec. medycyny rodzinnej
spec. zdrowia publicznego
8717993